

ԱՐԳԵՆՏԻՆԱԶԱՅ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ՐՈՒԽՆՈՍ-ԱՅՐԵՍ.— Նախկին տարիների նման այս հոկտեմբերի 10-ին էլ Բուենոս-Այրեսում, «Հայ Կեդրոն»ի սրահում պանծացվեց Հայ մշակույթի տոնը, որին նախածեռնել էր Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցու Երիտասարդաց կազմակերպությունը և հովանավորում էր Հայրապետական պատվիրակ գերաշնորհ Սիտն եպիսկոպոս Մանուկյանը։ Մեր ժողովրդի դարավոր լուսափայլ մշակույթը գնահատող և հարգող հայրենասեր հոծ բազմությունը լցվել էր սրահը։ Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու հոգեբարձության Կենտրոնական վարչության ժրջան քարտուղար պարոն Լևոն Տեր Ավետիսյանը կարգաց բացման խոսքը՝ կարճ ու կուռ և վարեց հայտագիրը։ Գեղարվեստական բաժնին հայրենաշունչ գեղեցիկ երգերով մասնակցում են «Կոմիտաս» երգչախումբն ու «Դստերը Վարդանանց»ը։ Հայրենական լավորակ արտասանություններով ծափերի են արժանանում օրիորդ Անահիտ Օլմեսեկյանը և պարոն Գ. Նահապետյանը։ Աննաման Սիլվիա Շիրակյանը պանծացնում է սովետահայ բանաստեղծների հայ մշակույթին և լեզվին ձոնված ընտանի ստեղծագործությունները։ Օրիորդ Սուզան Հյուսիսանոսյանը՝ ամուսնի արվեստագետ, սպանական մեկնությամբ ապրեցնում է հոգեշնորհ Հ. վարդապետ Մուշյանի «Մայրը»։ Օրիորդ Ալիս Մխիթարյանը գրավոր խնամված մի ճառով նոր սերնդի հարգանքն է բերում հայ մշակույթին։ Նոր դպրապետ պարոն Վահան Գալֆայանը մի խորիմաստ բանաստեղծությամբ տվեց հայ գրերի գլուտի պատմությունը և խոսելով ազգապահպանման մասին՝ շինիլ թելագործություններ արեց ծնողաց և երիտասարդներին, որպեսզի ուշադիր լինեն և սիրեն հայ մշակույթն ու ծաղկուն Հայրենիքը։

Պարոն Գալֆայանի մասին նախկին մի թղթակցությամբ համեստ մի ծանոթություն տվել եմ։ Նրա այս առաջին հրապարակային բանախոսությունը, այն էլ հայ մշակույթի նման կարևոր նյութի շուրջը, ունենդիր հասարակության վրա ձգել է լավ տպավորություն։ Գիտակից ժողովուրդը սիրում և քաջալերում է այն մտավորականներին և գնահատում այն պաշտոնյաներին, որոնց սրտում հայրենասիրական ջերմ զգացումների հոտն է վառվում։ Ամենից վերջ բանախոսեց գերաշնորհ Սիտն եպիսկոպոս Մանուկյանը, որն իրեն հատուկ պերճախոսությամբ պանծացրեց հայ մշակույթն ու Սուրբ Թարգմանչաց հիշատակը։

ՀԱՅԱՍՏԱՆՑԱՅՑ ԱՌԱՔԵՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՏԻԿՆԱՆՑ ՀԱՆՐԵՍԸ.— Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցասեր տիկնանց միությունը կատարեց մի գեղեցիկ հանդես հոկտեմբերի 23-ի շաբաթ գիշեր։ Հանդեսը բաղկանում էր երկու մասից — ներկայացում և ընտանեկան պար։ Թատերական բաժնում պարոն Հ. Կոշկարյանի ղեկավարությամբ բեմադրվեց մի ողբերգություն՝ «Մարի Մատլեն», երեք արարնոց, հեղինակություն Ժ. Արիստակյանի։ Սիրող դերակատարները ճիգ չէին խնայել նպաստելու համար բեմադրության հաջողության։ Եվ պիտի ասել, թե նրանք հաջող էին։ Ժողովուրդը գոհ մնաց։ Արժե հիշել նրանց անունները և շնորհավորել իրենց ծառայության համար։ Մարթայի դերում՝ տիկին Ժանետ Կոշկարյան, Ալեք՝ պարոն Պովո Բանդեան (հույն և մաքուր հայախոս), Պերժին՝ օրիորդ Ա. Թորոսյան, Մարի Մատլեն՝ տիկին Լուսին Ապուհայան (խաղի հերոսուհին), Վելլի Ստաուն՝ պարոն Հ. Գունտաքճյան, Սամվել՝ պարոն Կոշկարյան, Պատրիկ՝ Վարդգես Արքունի։ Հուշարար՝ տիկին Մանուշակ Սիմոնյան և բեմավար՝ տիկին Անթառամ Ահարոնյան։

Ընտանեկան պարն սկսելն առաջ սրբազան հայրը գնահատեց եկեղեցասեր տիկնանց միությունն ու անդամուհիներին, որոնք նոր ուժեր լինելով կարող են օգտակար լինել հայկական ձեռնարկներին իրենց գնահատելի մասնակցություններով։ Մայրաքաղաքիս երկու նշանավոր օրկեստրների նվագածությամբ ընտանեկան պարը տևեց կես գիշերին անց։ Բուֆետին սպասարկում էին Տիկնանց միության անդամուհիները։ Հանդեսը արդյունավոր էր նաև նյութական հասույթովն ի նպաստ եկեղեցիին։

«ՄԱՍԻՍ» ԱՄՍԱԳՐԻ ՀԱՆՐԵՍԸ.— Ավելի ճիշտ կլիներ ասել՝ օրիորդ Մերի Ճորճայանի նվագահանդեսը ի նպաստ «Մասիս» մանկական ամսաթերթին։ «Մասիս»ը մի քանի տարի է հրատարակվում է Հայաստանյայց եկեղեցվո Կենտրոնական վարչության հովանավորությամբ՝ հայ մանուկների ու պատանիների համար։ Այն օրից, որ Կենտրոնական վարչությունը մի խելացի կարգադրությամբ խմբագրությունը հանձնել է հոգեշնորհ Հարություն վարդապետ Մուշյանին, ամսաթերթը դարձել է սիրուն, գեղեցիկ և իմաստալից հրատարակություն։ Նա շատ է սիրվել նոր սերնդի կողմից։ Բազմացել են ընթերցողները և աճել է աշխատակիցների թիվը հատկապես դպրոցական աշակերտների շարքերում, որոնց լավ հայե-

րեն շարադրությունները լույս են տեսնում ամսագրում: Օրիորդ Մերի Ճորճալյանը Արգենտինահայ նոր սերնդից ընտիր և փայլուն ապագայով մի փիանիստ է: Նրա անցյալ տարվա կոնցերտը հմայել էր ժողովրդին: Հոկտեմբերի 30-ի նվագահանդեսը ավելի խորացրեց մեր հավատը, թե դաշնակարուհի Ճորճալյանը սկսել է հաղթական քայլով բարձրանալ նվագի նրբին արվեստի աստիճաններից դեպի վեր, դեպի կատարելություն տանող հանգրվան: Երիտասարդ փիանիստի մոտ ընդգծելի առաքինությունն այն է, որ նա սիրում է հայ երգը, նվագն ու մշակույթը և անշահախնդրաբար ու նվիրվածորեն ծառայում է նրանց:

Հանդեսն սկսում է հայտարարված ժամին: Հայկական նվագը սիրող ընտրանի բազմությունը լոկ-մնջիկ հետևում է ածուներին և հիանում է ճկուն մատների հպումներից հոսող եղանակների վրա՝ Բարիտուրյանի «Նազպարը», Սպենդիարյանի «Հիջազին», «Ղայթարմա», Խաչատրյանի «Գայանե» բալետից «Օրորը», «Երիտասարդների պարը», «Լեզգինկա», «Սպարտակը և այլն:

Սքանչելի բացման խոսքում խմբագրության անունից պարոն Ն. Մարյանը գրավոր ճառով «Մասիս»ի շրջա տարվա պատմականն է անում հրավիրելով հասարակությանը օժանդակել նրա անխափան հրատարակմանը, գնահատում է հայր Հ. վարդապետ Մուշյանի խմբագրական կարողությունն և հատուկ հոգածությունը դեպի նոր սերունդը:

Օրիորդ Ա. Մխիթարյանը նույնպիսի զգացումներ է հայտնում սպաներեն լեզվով: Պարոն Մ. Ֆ. Տել Գարրիլ, օրիորդ Մ. Ճորճալյանի նվագի պրոֆեսորը դասախոսում է «Հայ երգը» նյութին շուրջ: Հարգելի պրոֆեսորը մեծապես գնահատելով հայ երաժշտությունը, հռչակավոր երգահանների շարքում հիշատակում և խոնարհվում է Արամ Խաչատրյանի ստեղծագործությունների առաջ, որոնք հայտարարում է, թե հայկական են և միջազգայնորեն անմահ:

ԱՐԳԵՆՏԻՆԱՅԻ ԿՐՈՆԻՑ ՏՆՕՐԵՆԸ Ս. ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ.— Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու Կրոնական վարչության հրավերով, հոկտեմբերի 31-ի կիրակի առավոտյան Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր Եկեղեցին այցելեց Արգենտինայի կառավարության

կրոնական գործերի ընդհանուր տնօրեն դոկտ. Լեոնարդո է. Բենիտես դե Ալմադան, որի ներկայությամբ կատարվեց հատուկ սուրբ պատարագ «Կոմիտաս» երգչախմբի մասնակցությամբ: Սիոն եպիսկոպոս Մանուկյանը խոսեցավ մի կուռ քարոզ, հայ ժողովրդի երախտին հայտնեց Արգենտինայի հոգատար կառավարության, օրհնեց Վսեմաշուր Նախագահ Խ. Տ. Փերոնին, պետական պաշտոնեությունն ու ժողովրդին: Հավարտ պատարագի հարգելի հյուրը՝ սրբազան հոր, հայր Հարությունյանի, ատենապետ պարոն Ա. Պերկամալիի, գանձապահ պարոն Գ. Սարաֆյանի և այլ վարչականների ընկերակցությամբ անցավ առաջնորդարան, ուր տեղի ունեցավ սիրալիր խոսակցություն:

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՏՈՆԸ.— Հայ ժողովրդի ազատագրության տարեդարձի փառահեղ տոնը կատարելու համար նախապատրաստական շխատանքի սկսել են հայրենասեր երիտասարդական կազմակերպությունները: Մեր տղաքն ասում են՝ այս տարի պիտի գերազանցի նախկինները: Նրանք ասում են և կանեն լավագույնը, որովհետև վստահ գիտեն, թե ժողովուրդն ամեն նոյեմբերի 29-ին բուռն խանդավառություն է զգում դեպի առաջադեմ և լուսավայծառ Մայր Հայրենիք՝ Սովետական Հայաստան:

ԵՐԳՉՈՒՆԻ ԶԱՐՈՒՆԻ ԴՈՒՈՒՄԱՆՅԱՆ.— Համաձայն Արգենտինա-ՍՍՍՄ ինստիտուտի հավաստիացումներին, այս ամսին Բուենոս Այրես ժամանելու է Սովետահայ անվանի երգչուհի Զարուհի Դուլսիանյանը: Մեր հայրենասեր գաղութը ոգևորությամբ է իմացել այս ուրախագիծ լուրը և ծրագրում է արժանավայել ընդունելություն անել նրան:

«ՀԱՅՐԵՆԻ ԵՐԿԻՐԻ ՄԵՋ».— Սիոն եպիսկոպոս Մանուկյանի այս գիրքը լույս է ընծայել Հայաստանյայց Եկեղեցվո երիտասարդական կազմակերպությունը: Պատկերազարդ, մաքուր թուղթ և գեղեցիկ տպագրություն: «Հայրենի երկրին մեջ» գրքում իր խանդավառ տպավորությունը կհայտնե հարգելի և սիրված առաջնորդը, որը ուղևորություն կատարեց վերջերս ի Մայր Հայաստան և Սուրբ Էջմիածին:

ԹԴԹԱԿԻՑ

(Նյու-Յորք, «ԲՐԱԲՐ» երկօրյա թերթ, 20 հոյեմբերի 1954 թ., № 56)

